

ARRASATE: GERRAOSTEKO GOSEA

1936ko gerraren ondorioak
asko izan ziren.
Gerra ostean errazionamendua
ezarri zuten eta gose garaia izan zen.

Une latz haiek bizi izan zituztenen
lekukotasunak jasotzen dituen
ibilbidea dugu hau.

Gerrako Ahotsak
proiektuan jasotako
testigantzetan oinarritua.

testigantza eta
informazio gehiago
online mapan

1 GERRAOSTEKO GOSEA

Lekukoa: Bixente Azkarate

Gerraostean, gose handia pasatu zuten Bixenteren etxean. Hasieran, dirua egon arren ez zegoen jatekorik; eta, gero, jeneroa iritsi zen, baina dirua falta zen. Errazionamenduko ogia nolakoa zen.

2 OKINDEGIAK ETA ERRAZIONAMENDUA

Lekukoa: Elbira Berriotxo

Gerra denboran, herriko denda batzuk itxi egin zituzten. Errazionamendua jarri zutenean, dendetan ilara luzeak, orduetakoak, egoten ziren janaria eskuratu ahal izateko. Azkarate okindegia etxe ondoan zegoen.

3 "AUXILIO SOCIAL"-AREN EGOITZA

Lekukoa: Joxe Arriaran

Arrasaten gose larria ezagutu zuten, jendea hiltzerainoko bestekoa. Falangisten "Auxilio Socialen" banatzen zen errazionamendua.

4 ALONDEGIA GERRAOSTEAN

Lekukoa: Inazia Llodio

Gerra ostean, Uribarrin eta Santa Agedan baziren errota, baina baserritarrek ez zuten garirik; entregatu egin behar izaten zuten.

5 UDALEKO GESTIOAK BASERRIKO PRODUKTUEN TRUKE

Lekukoa: Eusebio Okina

60 pezeta ordaintzen zen arrautza dozena bategatik, eta arrautza batekin egiten zen zazpi lagunentzako tortilla. Baserritarrek "Recurso de caseríos" delakoarekin ordaintzen zituzten Udaleko gestioak.

6 GUARDIA ZIBILEN KUARTELA: KUPOAK

Lekukoa: Jerardo Mondragon

Eskolatik irtendakoan, errazionamenduko jakiak hartzera joaten zen. Jenaroren etxea esaten zioten eraikinean nazionalak kuartela eduki zuten. Marmitekin etxera zihoala, kuartelean sarrarazi zutenekoa kontatzen du.

7 ESTRAPERLOKO OGIA GARMENDIA OKINDEGIAN

Lekukoa: Juli Berezibar

Errazionamendu garaian, Adrian Garmendiaren okindegian estraperloan egiten zieten ogia jaten zuten.

8 LANTEGIAN GOSEA PASATZEN

Lekukoa: Felix Ajuria

Elman lanean zebilenean, amak gosaria ekarri zion Felixi, baina esnea galtuta zegoen. Esnea botatzera zihoala, berarekin lanean zegoen mutikoak ez botatzeko esan zion. Hark edan zuen minutuko esnea.

9 ERROTAK ITXITA GERRAOSTEAN

Lekukoa: Milagros Ertzilla

Gerraostean garia udaletxera eramatera behartuta zeuden. Garia estraperloan ehotzeko Aramaiora eramaten zuten, gaeuz, astoan kargatuta, basorik baso.

10 ESTRAPERLOAN JANARI BILA

Lekukoa: Pedro Agiriano

Irina eta patata ekartzen zuten estraperloan Arabatik. Patata-zorroak trenetik bota etxe inguruan, eta gaeuz astoarekin jasotzen zituzten. Aitak Arabatik astoarekin ekartzen zuen irina.